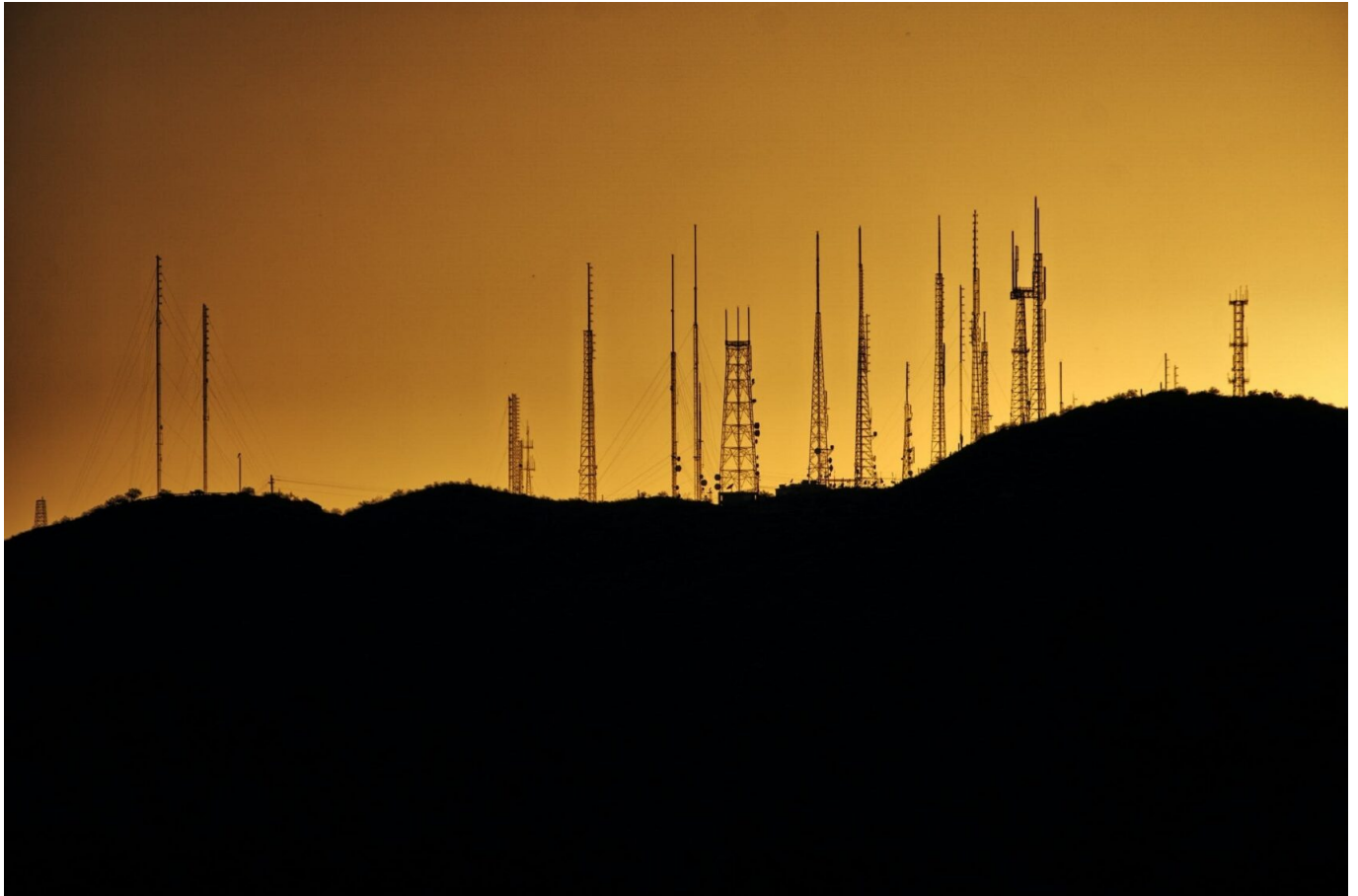

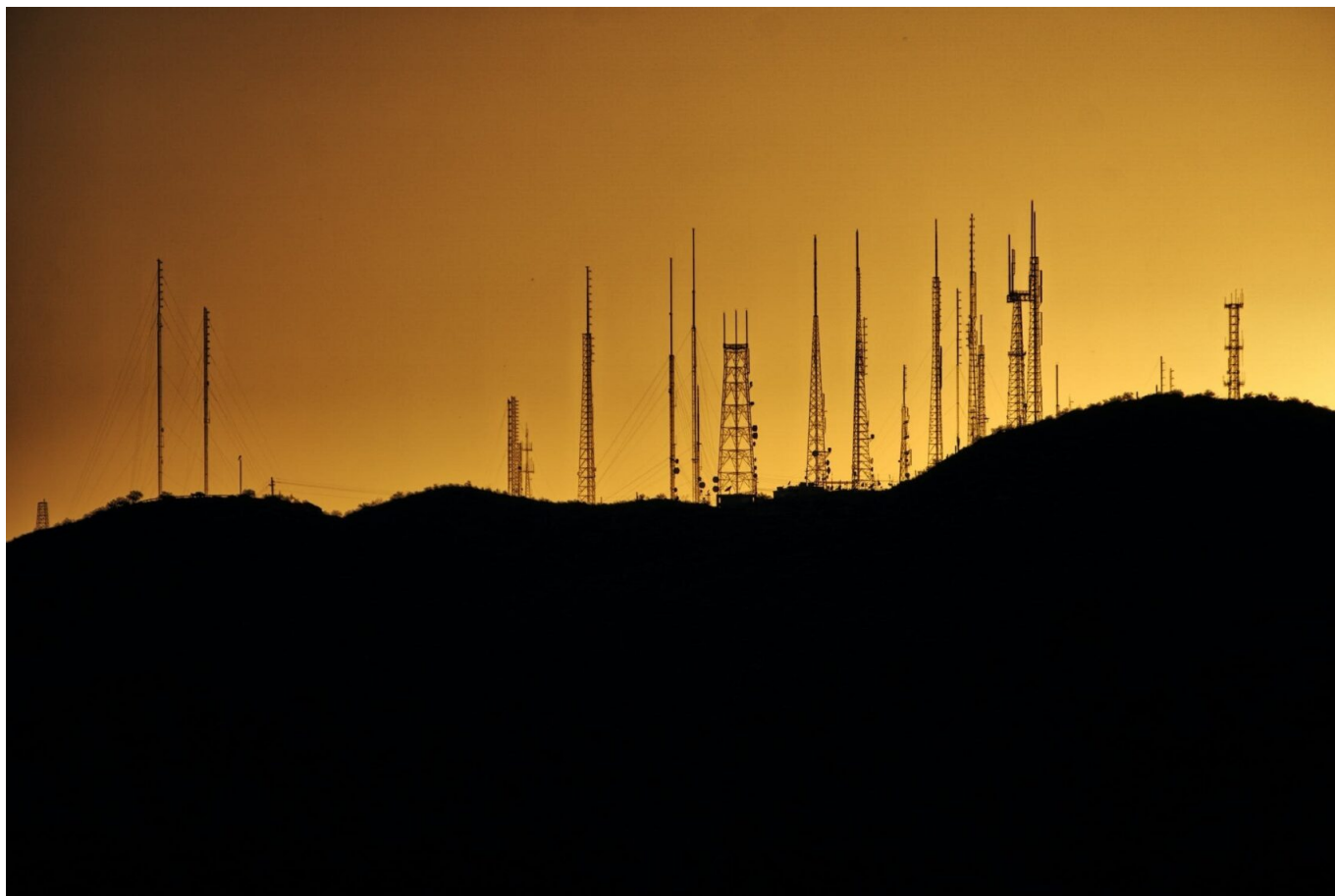
11 Μαΐου 2020

Κόντρα μεταξύ ΕΕΤΤ και Επιτροπής Ανταγωνισμού για τις τιμές της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Οικονομία & εξ-οικονομώ](#)

Κόντρα φαίνεται να έχει ξεσπάσει μεταξύ της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και της Επιτροπής Ανταγωνισμού μετά από τη δημοσίευση έρευνας-καταπέλτη της Φινλανδικής συμβουλευτικής εταιρείας Rewheel για λογαριασμό της δεύτερης.

Η έρευνα σχετίζεται με την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής αγοράς κινητών επικοινωνιών, και πιο συγκεκριμένα της ελληνικής αγοράς δεδομένων κινητής τηλεφωνίας (mobile data). Η Rewheel είναι μια ανεξάρτητη ερευνητική και συμβουλευτική εταιρεία από την Φινλανδία που ειδικεύεται στις διεθνείς συγκρίσεις συνδεσιμότητας κινητών επικοινωνιών, στον ανταγωνισμό και στην οικονομική ανάλυση του δικτύου.

Σύμφωνα με την ανατεθείσα μελέτη από την Ελληνική Επιτροπή ανταγωνισμού της εταιρείας Rewheel -και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέταξε την Ελλάδα ως το λιγότερο ανταγωνιστικό κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σταθερή και κινητή ευρυζωνική σύνδεση την τελευταία πενταετία:

«Η Ελλάδα κατατάσσεται σταθερά ως μία από τις πιο ακριβές αγορές της ΕΕ στις τιμές συνδεσιμότητας κινητών δεδομένων» και τον Μάρτιο φέτος, «οι τιμές παροχής δεδομένων κινητού δικτύου στην Ελλάδα ήταν αρκετές φορές υψηλότερες από αυτές της Γερμανίας, της Ολλανδίας, της Αυστρίας, της Ιρλανδίας, της Φινλανδίας, της Ιταλίας και της Βρετανίας, παρόλο που οι επτά αυτές χώρες έχουν υψηλότερα συγκριτικά επίπεδα τιμών (δηλαδή οι εν γένει τιμές καταναλωτή είναι υψηλότερες στις παραπάνω χώρες)».

Στην μελέτη, η εταιρεία Rewheel συνέκρινε τις υφιστάμενες, κατά τον Μάρτιο του 2020, τιμές στην Ελλάδα που αφορούν προγράμματα κινητής τηλεφωνίας με φωνητική σύνδεση και σύνδεση δεδομένων, καθώς και προγράμματα παροχής συνδεσιμότητας σε κινητά ευρυζωνικά δίκτυα (μόνο για δεδομένα) με τις αντίστοιχες τιμές επτά άλλων ευρωπαϊκών αγορών και ανάμεσα στα ευρήματα εντοπίστηκε ότι:

«Παρόλο που το συγκριτικό επίπεδο τιμών της Ελλάδας είναι σημαντικά χαμηλότερο, οι τιμές παροχής δεδομένων κινητού δικτύου (δηλαδή οι μέγιστοι όγκοι δεδομένων/ λεπτών ομιλίας/ SMS που αγοράζονται με 20 ή 40 ευρώ ή μηνιαία τιμή για μηνιαίο πρόγραμμα με απεριόριστα δεδομένα/ λεπτά ομιλίας/ SMS) είναι αρκετές φορές υψηλότερες από τις τιμές της Γερμανίας, της Ολλανδίας, της Αυστρίας, της Ιρλανδίας, της Φινλανδίας, της Ιταλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Με προϋπολογισμό 20 ευρώ το μήνα, στην Ελλάδα ο καταναλωτής αγοράζει ένα πρόγραμμα 4G κινητής το οποίο δεν ξεπερνά τα 2,6 gigabytes δεδομένων, τα 300 λεπτά ομιλίας και τα 500 SMS. Σε όλες τις άλλες αγορές, με 20 ευρώ το μήνα, ο καταναλωτής θα μπορούσε να αγοράσει περίπου 7 φορές περισσότερα gigabytes τουλάχιστον, και επιπλέον απεριόριστα λεπτά ομιλίας και SMS. Στην Αυστρία θα μπορούσε να αγοράσει 2.000 λεπτά ομιλίας και SMS με 20 ευρώ το μήνα. Στη Φινλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να αγοράσουν απεριόριστο όγκο δεδομένων για τα smartphone τους, πληρώνοντας λιγότερο από 20 ευρώ το μήνα. Με προϋπολογισμό 40 ευρώ το μήνα, οι Έλληνες καταναλωτές θα μπορούσαν να αγοράσουν ένα πρόγραμμα 4G κινητής με το πολύ 11 gigabytes, 500 λεπτά ομιλίας και 500 SMS. Σε όλες τις άλλες αγορές, με 40 ευρώ το μήνα, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να αγοράσουν περίπου 3 φορές περισσότερα gigabytes (τουλάχιστον) και επιπλέον απεριόριστα λεπτά ομιλίας και SMS. Στη Γερμανία, την Ολλανδία, τη Φινλανδία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι καταναλωτές θα μπορούσαν να αγοράσουν

απεριόριστο όγκο δεδομένων με ταχύτητες HD βίντεο και απεριόριστα λεπτά και SMS για λιγότερο από 40 ευρώ το μήνα».

Σύμφωνα με την εταιρεία Rewheel επίσης, οι τελευταίες αλλαγές τιμών που έγιναν και οι εκπτώσεις που προσέφεραν οι τρεις πάροχοι που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μετά από τη συνάντηση των Διευθυνόντων Συμβούλων τους με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, Κυριάκο Μητσοτάκη, τον Δεκέμβριο του 2019, δεν βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα της συνδεσιμότητας δεδομένων κινητού δικτύου στην Ελλάδα, καθώς η χώρα μας εξακολουθεί να κατατάσσεται ως η λιγότερο ανταγωνιστική χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 κρατών μελών και των χωρών του ΟΟΣΑ.

«Με μηνιαίο προϋπολογισμό 60 ευρώ -ένα μηνιαίο ποσό που μπορούν να ξοδέψουν πολύ λίγοι στην Ελλάδα- οι Έλληνες καταναλωτές θα μπορούσαν να αγοράσουν τον Οκτώβριο του 2019 ένα πρόγραμμα κινητής με το πολύ 5 gigabytes δεδομένων και 1000 λεπτών ομιλίας εντός Ελλάδας. Η Ελλάδα κατατάχθηκε ως η χώρα με τα λιγότερα gigabytes δεδομένων που θα μπορούσαν να αγοραστούν με 60 ευρώ τον Οκτώβριο του 2019. Κι ενώ τον Μάρτιο του 2020 ο καταναλωτής στην Ελλάδα με 60 ευρώ θα μπορούσε να αγοράσει ένα επιπλέον gigabyte από ό, τι τον Οκτώβριο του 2019 (6 έναντι 5 gigabytes), η Ελλάδα εξακολουθεί να κατατάσσεται ως η λιγότερο ανταγωνιστική αγορά στα προγράμματα των 60 ευρώ».

Μάλιστα, οι τιμές σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, όπως υποστηρίζεται στην έρευνα δεν είναι ακριβές λόγω του φόρου κινητής τηλεφωνίας, καθώς παραμένουν πολύ υψηλές ακόμα και αν εξαιρεθούν οι φόροι. Επομένως, όσον αφορά στην φορολόγηση, δεν τίθεται ζήτημα υψηλής φορολογίας σύμφωνα με την εταιρεία Rewheel:

«Οι περισσότεροι Έλληνες καταναλωτές πληρώνουν 10 με 20 ευρώ το μήνα για να αγοράσουν προγράμματα με ελάχιστα δεδομένα (π.χ. 200 megabytes), ενώ σε πολλές άλλες χώρες της ΕΕ, όπου το γενικό επίπεδο τιμών καταναλωτή είναι πολύ υψηλότερο, οι καταναλωτές αγοράζουν 5 με 100 gigabytes με περίπου 15 ευρώ το μήνα. Είναι γεγονός ότι ακόμα και μετά την εξαίρεση του φόρου κινητής τηλεφωνίας από τις τιμές Μαρτίου 2020 που προσφέρουν οι Cosmote, Vodafone και Wind και ισχύουν για όλους τους καταναλωτές, η Ελλάδα εξακολουθεί να κατατάσσεται ως η χώρα με το μικρότερο όγκο δεδομένων (μηδέν gigabytes) μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ, όσον αφορά προγράμματα 4G κινητής αξίας 30 ευρώ, τα οποία περιλαμβάνουν τουλάχιστον 1000 λεπτά ομιλίας στο εθνικό δίκτυο».

Στην μελέτη επίσης γίνεται προσπάθεια να βγουν συμπεράσματα για το αν η Ελληνική αγορά κινητής τηλεφωνίας αποτελεί μία κλειστή ολιγοπωλιακή αγορά με τρεις παρόχους κινητής τηλεφωνίας με την εταιρεία Rewheel να υποστηρίζει ότι σε δύο μελέτες που είχε πραγματοποιήσει τα έτη 2015 και 2016:

«Η Ελληνική αγορά κινητής τηλεφωνίας κατατάχθηκε ως η αγορά με την τρίτη υψηλότερη βαθμολογία δείκτη κλειστού ολιγοπωλίου μεταξύ των αγορών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη μελέτη του 2015 και αυτή με τη δεύτερη υψηλότερη βαθμολογία στη μελέτη του 2016».

Η απουσία τέταρτου παίκτη επηρεάζει σύμφωνα με την Rewheel την ανταγωνιστικότητα, όπως είχε συμπεράνει σε άλλη μελέτη της για τα τις τιμές προγραμμάτων κινητής, η οποία απέσπασε την προσοχή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού τη Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Από την μελέτη της βγαίνει το συμπέρασμα ότι η παρουσία ενός τέταρτου φορέα εκμετάλλευσης δικτύου κινητής τηλεφωνίας οδηγεί σε σημαντικά χαμηλότερες τιμές στην αγορά:

«Το επίπεδο τιμών στις αγορές κινητής τηλεφωνίας της ΕΕ επηρεάζεται κυρίως από τον βαθμό αποτελεσματικού ανταγωνισμού παρά από το γενικό επίπεδο τιμών της χώρας ή από άλλους εξωγενείς παράγοντες. Οι τιμές κινητής τηλεφωνίας στις αγορές της ΕΕ καθορίζονται τόσο από τον αριθμό (τριών έναντι τεσσάρων) των παρόχων που δραστηριοποιούνται σε αυτές όσο και από τα χαρακτηριστικά τους. Τυχόν συμφωνίες κοινοχρησίας δικτύων και φάσματος θα μπορούσαν επίσης, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής και τη γεωγραφική εμβέλεια της συμφωνίας, να περιορίσουν ή ακόμη και να εμποδίσουν σημαντικά τον

αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις αγορές κινητής τηλεφωνίας».

Πιο συγκεκριμένα, η εταιρεία δηλώνει ότι «η συσχέτιση του επίπεδου τιμών κινητής τηλεφωνίας με τον αριθμό των παρόχων που δραστηριοποιούνται στην αγορά είναι σημαντική, ακόμη και εάν εξαιρεθούν οι ανταγωνιστές που βρίσκονται στην τέταρτη θέση εξ απόψεως μεριδίου αγοράς στις αγορές με τέσσερις παρόχους. Η μέση τιμή των υπολοίπων τριών ανταγωνιστών σε αυτές τις αγορές (25 ευρώ) είναι πολύ μικρότερη από τη μέση τιμή των ανταγωνιστών σε αγορές με τρεις παρόχους (€44). Παρόλα αυτά, εξέφρασε την απαισιοδοξία της ότι όπως έχουν τα πράγματα θα μπορούσε να εμφανιστεί ένας αξιόπιστος τέταρτος ανταγωνιστής στην χώρα μας (όσον αφορά την δημοπράτηση του φάσματος 5G για παράδειγμα).

Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνα της, η Rewheel λέει για τους τρεις παρόχους που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας:

«... και οι τρεις πάροχοι δραστηριοποιούνται στην παροχή ευρυζωνικής σταθερής γραμμής και, ως εκ τούτου, μοιράζονται ένα οικονομικό κίνητρο (μη συντονισμένο αποτέλεσμα) περιορισμού του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην παροχή δεδομένων κινητού δικτύου. Η Cosmote είναι η κατεστημένη εταιρεία σταθερού δικτύου και ακολουθεί, όπως αναμενόταν, στρατηγική σύγκλισης σταθερής-κινητής. Η Vodafone και επίσης η Wind, χωρίς δική τους υποδομή ευρυζωνική σταθερής γραμμής, ακολουθούν επίσης στρατηγικές σύγκλισης σταθερής-κινητής, στηριζόμενοι πλήρως στην υποδομή σταθερής γραμμής της Cosmote. Αυτό αυξάνει τη συμμετρία στην αγορά και ευθυγραμμίζει τα οικονομικά κίνητρα και των τριών φορέων και ιδίως εκείνων της Vodafone και της Wind».

Οι «δύο στους τρεις παρόχους στην Ελλάδα, δηλαδή η Cosmote και η Vodafone, ανήκουν σε μεγάλους ευρωπαϊκούς τηλεπικοινωνιακούς ομίλους (Deutsche Telekom και Vodafone αντίστοιχα) και ως εκ τούτου μοιράζονται ένα οικονομικό κίνητρο – μη συντονισμένο αποτέλεσμα – να μην επιτρέπουν στις θυγατρικές τους με μικρά μερίδια αγοράς να ανταγωνίζονται ενεργά στην τιμή, θυσιάζοντας τα έσοδά τους σε αυτές τις αγορές, υπό το φόβο αντιποίνων από τους μεγάλους ανταγωνιστές τους σε αγορές στις οποίες πρώτοι ηγούνται ή είναι στη δεύτερη θέση εξ απόψεως μεριδίου αγοράς, όπου χαμηλότερες τιμές θα είχαν σημαντικό αντίκτυπο στα έσοδα (και τα κέρδη) τους».

Επιπλέον, οι εταιρείες Cosmote και Vodafone «ήταν από τις πρώτες ευρωπαϊκές

εταιρείες που εισήγαγαν διακριτική τιμολόγηση στην πρόσβαση στο Διαδίκτυο από κινητές συσκευές (όπως η πρακτική zero-rating). Η διακριτική τιμολόγηση αυτή ενθαρρύνει τους παρόχους να περιορίσουν τεχνητά την πρόσβαση στο διαδίκτυο θέτοντας περιοριστικά όρια στα δεδομένα κινητού δικτύου. Κατά τον Μάρτιο του 2020, οι Cosmote και Vodafone εξακολουθούν να ακολουθούν πρακτικές zero-rating».

Σαν να μην έφταναν τα παραπάνω, η Φινλανδική εταιρεία επικεντρώνεται στην σχέση της Vodafone με την Wind λέγοντας ότι:

«...συνεργάζονται πολύ στενά σε μια σειρά από επιχειρηματικά κρίσιμους τομείς. Ο βαθμός συνεργασίας μεταξύ Vodafone και Wind δεν είναι συνηθισμένος, εφόσον πρόκειται επί της ουσίας περί συνεργασίας μεταξύ στενών ανταγωνιστών. Παρόλο που ο δείκτης κλειστού ολιγοπωλίου δεν λαμβάνει υπόψη αυτούς τους παράγοντες, ο πιθανός αρνητικός αντίκτυπος αυτών των παραγόντων στον αποτελεσματικό ανταγωνισμό δεν μπορεί να αγνοηθεί, τόσο αναφορικά με τη δημιουργία μη συντονισμένων αποτελεσμάτων όσο και με την πιθανότητα εμφάνισης συντονισμένων αποτελεσμάτων».

Η δημοσίευση της μελέτης, την οποία μπορείτε να κατεβάσετε από εδώ, προκάλεσε την αντίδραση παρόχων, όπως της Vodafone, όσο και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Μετά την δημοσίευση της μελέτης, ακολούθησε μία ανακοίνωση από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, που την χαρακτήρισε «αμφιβόλου αξιοπιστίας» και με «πολλά αντιφατικά στοιχεία». Πιο συγκεκριμένα, στην ανακοίνωση της ΕΕΤΤ διαβάζουμε:

«Η μελέτη την οποία επικαλείται και παρουσιάζει η Επιτροπή Ανταγωνισμού εμφανίζει παράδοξα και εν πολλοίς αντιφατικά στοιχεία ενώ η μεθοδολογία που ακολουθεί είναι αμφιβόλου αξιοπιστίας όπως:

Οι πολιτικές κοινής χρήσης υποδομής αποτελούν διεθνή τάση με στόχο τη μείωση του κόστους επενδύσεων και πρέπει να ενθαρρύνονται και προφανώς πρέπει να διευκρινίζεται αν αφορούν χρήση φάσματος, χρήση ενεργού εξοπλισμού ή απλώς παθητικό εξοπλισμό που οδηγεί και σε μείωση του αριθμού των κεραιοσυστημάτων. Η επιλογή των χωρών που χρησιμοποιούνται ως παραδείγματα αποτελούν αντιπαραδείγματα παρεμβάσεων, όπως η περίπτωση του Καναδά η οποία είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα μονοπωλιακής/ δυοπωλιακής αγοράς.

Η επιλογή στη σύγκριση πακέτων που δεν είναι αντιπροσωπευτικά της μέσης

χρήσης στην ελληνική αγορά καθώς δεν υπάρχει ρητή αναφορά στην επιβάρυνση της φορολογίας ή άλλων χαρακτηριστικών όπως η χρονική δέσμευση του συμβολαίου, η επιδότηση συσκευής ή εκπτωτική πολιτική, κλπ. Αφορά δηλαδή σε ένα πολύ μικρό μερίδιο αγοράς.

Σε κάθε περίπτωση η βελτίωση του ανταγωνισμού στην αγορά των τηλεπικοινωνιών απαιτεί εκτενή διαρκή ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων της αγοράς και προσεκτικό σχεδιασμό καινοτόμων αλλά ταυτόχρονα ρεαλιστικών παρεμβάσεων λαμβάνοντας υπόψη και τις τάσεις διεθνώς. Ο στόχος αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί με αναλύσεις βασισμένες σε περιορισμένα δεδομένα και επιφανειακές προσεγγίσεις ούτε και με προσεγγίσεις υπερ-ρύθμισης».

Η Vodafone εξέφρασε την δυσαρέσκεια της για την δημοσίευση της μελέτης καθώς σύμφωνα με στελέχη της ήταν:

«...ένα συνονθύλευμα από ανακρίβειες, παντελώς εσφαλμένα στοιχεία και ανεδαιφικές αναφορές, που όχι μόνο δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα, αλλά παρασύρουν τον αναγνώστη σε λάθος συμπεράσματα και υπονομεύουν το ψηφιακό άλμα της Ελλάδας - και, μάλιστα, για λόγους άσχετους από την καλή λειτουργία των θεσμών της χώρας».

Μετά την απάντηση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, έγιναν δύο ανακοινώσεις, μία από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και μία από την εταιρεία Rewheel με την πρώτη να επισημαίνει:

«Σκοπός της μελέτης είναι να αναλύσει, μεταξύ άλλων, και την κατάσταση όσον αφορά τις τιμές και την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται στους καταναλωτές στην Ελλάδα, σχετικά με τη συνδεσιμότητα σε δεδομένα, το καύσιμο της ψηφιακής οικονομίας. Στο πλαίσιο προώθησης πολιτικών ανταγωνισμού, το οποίο αποτελεί αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού για κάθε τομέα της οικονομίας, ως η κατεξοχήν Αρχή Ανταγωνισμού στην Ελλάδα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού αξιολόγησε ότι μία τέτοια μελέτη και η δημόσια συζήτηση που θα ακολουθήσει είναι απαραίτητα, λόγω των σημαντικών επιπτώσεων σε βάθος χρόνου που μπορεί να έχει η ανταγωνιστική δομή των υπηρεσιών ευρυζωνικού κινητού δικτύου για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας στην Ελλάδα και ειδικά του e-commerce και των νέων τεχνολογιών fintech. Η μελέτη της Rewheel εκφράζει τις απόψεις του εμπειρογνώμονα, ο οποίος επιλέχθηκε με απόφαση της Ολομέλειας

της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία αποτελείται μόνο από μέλη ειδικούς εμπειρογνώμονες στο δίκαιο και οικονομικά του ανταγωνισμού με σημαντική εμπειρία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πριν τη δημοσίευσή της, η μελέτη επίσης αξιολογήθηκε και από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, διεθνούς κύρους καθηγητές οικονομικών δικτύων και οικονομικών του ανταγωνισμού και της ψηφιακής οικονομίας από το εξωτερικό. Συνεπώς, η μελέτη πληροί κάθε κριτήριο αξιοπιστίας, κρίνοντας με αμιγώς επιστημονικούς και τεχνοκρατικούς όρους».

Πηγή: insomnia.gr